

Thư Tòa Soạn

Trong tháng này, *Báo giấy* ghi nhận ba sự cố. Trước hết, là họa sĩ Đinh Cường (1939 – 2016) mất. Ông sinh tại Thủ Dầu Một, mất ngày 7 tháng 1 năm 2016 tại Fairfax, Virginia, Hoa Kỳ, hưởng thọ 76 tuổi, là một họa sĩ tài hoa, một nghệ sĩ đích thực, nổi tiếng, gắn bó với hầu hết những thế hệ văn học và hội họa, suốt nửa thế kỷ qua. Khó có thể tóm tắt một vài lời về sự nghiệp và tài năng phong phú của ông. Và chỉ có thể trích dẫn những người có thẩm quyền, phát biểu về ông, như nhà phê bình Đỗ Long Vân, qua sự chuyển dịch của Giáo sư Bửu Ý, “Nghệ thuật của anh lãng xao phong cảnh cùng tĩnh vật và vệt đi từ trừu tượng đến khuôn mặt người với một lối tả chân trang trọng mà anh chiếu rạng bằng thơ. Ở nơi anh, không có mối bận tâm dày vò đường nét, nhưng bên trên lớp xanh nhạt của biển trừu tượng, hốt nhiên gờn gợn nét vẽ tươi non của một hình người khỏa thân. Không đường nét nổi bật. Không bợn xác thịt. Chỉ một hình vẽ không thôi, mà như thế, trong ý tính của nó, nó truyền cảm bằng cái nhẹ nhàng của hư tưởng. Thế nhưng từ hư tưởng, nó cũng có cái hùng vĩ lâu đài và hình đàn bà trắng người cao lớn kia, dù đang còn hồn nhiên uyển chuyển, đột hiện, trong vẻ trong suốt tinh sương, trên biển lặng, vừa mới tách ra từ không gian vây bọc, tựa hồ khuôn mặt phi nhân tính của hy vọng. Có thể gọi đó là buổi Chào Đòi của Vệ Nữ. Mà ngầm cho cùng, không phải thế sao? Người đàn bà đã chào đòi, tôi muốn nói con người, và giờ đây nó cần xây đắp chỗ nương thân. Nhà nghệ sĩ diễn tả thời đại mình làm gì. Nó dựng nên thời đại.

Thứ hai, là tập thơ Tân hình thức của Vương Ngọc Minh vừa mới phát hành. Chúng tôi xin trích dẫn *Lời tựa*, giới thiệu tập thơ như sau: “...

Nhưng ngôn ngữ nói thông thường là gì? Đó là thứ ngôn ngữ cụ thể trong giao tiếp, không nhất thiết phải theo đúng qui luật của văn xuôi, có khi làm người đọc ngỡ ngàng, khó chịu, lập đi lập lại, trúc trắc, không lúc nào giống lúc nào. Những bài thơ như những khoảnh khắc trần trụi của sự thật, được cắt thành những mảnh đời nổi trôi, bất định. Cuộc trò chuyện lạ lùng với con chim bói cá, một bài thơ đi tìm vị trí ở trong hay ngoài luồng, hoặc, sự so sánh bất cập giữa cái bóng của mình với “khúc / đường cái trong đầu tôi / hiện nhiều ổ bánh mì”, chỉ xảy ra khi cọ sát với cuộc sống, không thể tìm được trong sách vở. Và hàng loạt những bài thơ với những câu chuyện hay khác, mỗi bài có cuộc đời riêng của chính nó. Đọc thơ Tân hình thức, người ta có thể đọc lại nhiều lần, và lần nào cũng mang đến tâm thái an hòa, dễ chịu. Đọc thơ ông, chúng ta liên tưởng tới nhà thơ Mỹ Frank O’ Hara (1926-1966), với thơ là những câu chuyện vụn vặt đời thường, “Đằng sau những bài thơ ngắn gọn, chớp nhoáng đó là kinh nghiệm và câu hỏi về thực tại, vượt qua sự phi lý và nỗi đơn độc của đời sống hiện đại, bằng cách nói về những kẻ vô danh khác, ngay tại chỗ, ở đây.” Nhưng với Vương Ngọc Minh thì khác. Thơ giống như hít vào thở ra, ông chụp bắt tình tự, ý nghĩ, những sự cố ngẫu nhiên của đời sống thực tại chung quanh, chất lọc, rồi tuôn ra bằng hết, không còn lưu lại gì, đôi khi ngay cả chính ông, vì “đời tôi – một cuộc đời / có ra chó gì chứ!”. Ông nhập vào cuộc đời đó, ngôn ngữ đó, dòng thơ đó, và biến mất “ngay tại chỗ, nơi đó.”

Cuối cùng, chúng tôi xin giới thiệu website và Diễn đàn mới: www.thotanhinhtrucviet.vn

Mục đích của trang web là tạo ra một diễn đàn sinh hoạt cho dòng thơ này, “Điều mới lạ và sinh

động nơi diễn đàn là sự hiện diện của những biên tập viên tại chỗ. Họ là những thành viên tình nguyện, và đa dạng, thuộc nhiều thành phần, mang lại sinh khí và gợi mở cho diễn đàn. Nếu muốn được coi như là một biên tập viên, những thành viên cần liên hệ với một trong những biên tập viên đã có của diễn đàn để họ tìm hiểu và giới thiệu vào danh sách ban biên tập. Vai trò của người biên tập không còn mang ý nghĩa như trước kia, mới mẻ hơn. Những người biên tập cũng như người điều hành, họ cũng là những thành viên, post thơ của mình trên diễn đàn và chịu sự góp ý và chỉnh sửa của những thành viên khác. Trường hợp người biên tập không còn hành sử đúng chức năng của mình, họ sẽ được đưa vào danh sách “ban biên tập danh dự” (emeritus editors), trở lại sinh hoạt như một thành viên. Trong diễn đàn, ngoài người điều hành, vị trí của những người biên tập và thành viên không ngừng thay đổi, lúc là biên tập, lúc là thành viên. Cá nhân không còn quan trọng, chính những sáng tác mới là mục tiêu cuối cùng. Vì vậy những người tham gia diễn đàn, ai cũng như ai, tuân thủ theo luật chơi, vừa có được những sáng tác giá trị, vừa xóa được cái tôi, dễ dàng chấp nhận những phê bình của người khác, hòa nhập trong một thế giới phẳng, bình đẳng và dân chủ. Khi tích cực dấn thân vào cuộc chơi mới, từ từ, chúng ta sẽ rũ bỏ được những thành kiến bảo thủ, trở thành một chủ thể sáng tạo mới. Những bài thơ post trên Diễn đàn, sẽ được chọn trao giải thưởng thơ Tân hình thức hàng năm.”

CHÚC MỪNG NĂM MỚI

Thứ Dân

NGÃU HỨNG

Những tiếng cười lan từ
phòng này qua phòng khác
nhà này qua nhà khác
đường này qua đường khác
phố này qua phố khác
một người tên Thứ Dân
dồn đồng những tiếng những
tiếng những tiếng ... cười này
vào một chỗ gọi là
thế gian, rồi đi.

Vương Ngọc Minh

NGỒI BÊN ĐƯỜNG CHỜ MỘT
NGƯỜI MỘT NGƯỜI

đang thờ dài thườn thọt
tôi nghĩ mình chả chú
ý hoặc chú tâm đến
gì nhưng tôi lắm bởi

tôi có phải người ở
tận đâu đâu đâu và
tất nhiên sau khi thờ
dài thườn thọt có thể

tôi sẽ thờ hỗn hển
và nghĩ là mình không
chú ý hoặc chú tâm
đến gì nhưng thực ra

tôi đã lắm hết sức
trầm trọng hai mắt tôi
có thể lòi bất cứ
lúc nào bởi đơn giản

tôi có phải người ở
tận đâu đâu đâu đường
có phải của riêng ai
mọi thứ trên đời cũng

phù phiếm à không rồi
cũng trời đất và giờ
đây tôi chẳng còn mấy
tin tưởng vào chính sự

chú tâm của mình nữa
sắc sắc không không việc
thờ dài thườn thọt hay
thờ hỗn hển cũng hết

còn ý nghĩa cho đâu
sau đó tôi có đi
hết sai lầm này tới
sai lầm khác!

Trầm Phục Khắc
ÔNG VỀ

Tôi biết ông phải đi
vì miếu với đền đã
xong xuôi cả thể mà
uống vừa xong mai thảo
hỏi có thơ không tôi
bấm dạ có ông lại
hỏi có hay không tôi
bấm cũng hay hay ông
lại hỏi có mới không
tôi bấm cũng mới mới
ông bảo thể đọc đi
tôi bấm bài này nghe
không hay phải đọc bằng
mắt mới hay ông bảo
tao biết hết cứ đọc
đọc đi đọc lại mãi
mà vẫn chưa thấy ông
động tĩnh gì lên quay
sang dòm ông thì hóa
ra ông đã ngủ thê
mà khi thấy ông về
tôi biết ngay rằng ông
phải đi vì miếu với
đền đã xong xuôi cả

Hương Thanh
ĐƯỜNG THẰNG

đường thẳng nghĩa là phải
đi ngược bước chân đi
lùi đường đi không can
hệ với đôi mắt thì

đôi mắt đi bằng sự
bước lùi con đường thẳng
không được gì vì người
khác lao vào cuộc đời

như lao vào đóm lửa
bất chấp không thể nào
lùi được đường thẳng không
can hệ cái nhìn người

đang kiếm sống bằng cách
lao vào cuộc đời vội

và bất chấp cái hình
hài sẽ chẳng có chân

để lùi về về một
bản thể hoặc đúng hơn
là bước lùi về một
chỗ ngồi đã từng ngồi.

4.2015

Nguyễn Văn Vũ
ĐÀN BÒ

đàn bò lô nhô như sóng mà
sóng thì có lúc lặng lúc xô
còn đàn bò thì cứ lô nhô
tràn đường không ô tô nào qua

được còi hơi nổi điên ré liên
miên xe máy phát khùng tuôn lùg
nhùng rú ga vọt qua hố ga
rất gần khu đại học thành phố

mà như về đồng quê của năm
tháng nào xa lắm hết hồn vì
bị dòn đàng sau chúi đầu đàng
trước rồi cũng may đã đến lúc

đàn bò quật quày quật quày rẽ
vào đường xóm về chuồng đấm ô
tô xe máy xe đạp có chỗ
chen nhau vượt lên vượt lên rồi

tranh nhau dẫn qua những bãi phân
bò ướt nhem mà chạy như bị
ma đuổi như sợ hồn vía nhập
vào bãi tha ma cạnh bên đường ...

Hương Thủy, 20.01.2016

Xuân Thủy
GIỮA ĐÊM KHUYA

Tôi đi về trên con
phố giữa đêm khuya người
phụ nữ cúi mặt vào
cái cống ven đường hốt

mở ve chai ngoài phố
con phố tôi cúi mặt
trở về con người có
những người như thế mà

sao họ vẫn hạnh phúc
vẫn thở chung không khí
đang dần ô nhiễm con
người có những người hạnh

phúc như tôi không phải
cúi mặt cúi mặt vào
cái cống cho có cái
ăn hằng ngày để phải

sống đến ngày phải chết
chỉ biết cúi mặt cúi
cúi vào cái gì không
biết để sống để sống ...

Hà Nguyên Du
ÁM ẢNH

Rồi cứ mãi ám ảnh
về sự chấn lói của
những cánh cửa những
cánh cửa đã tháo tung

hết những bản lề những
cánh cửa không bản lề
những bản lề gắn liền
với những cánh cửa những

cánh cửa những bản lề
những bản lề lắp ráp
cánh cửa vào những căn
nhà những căn nhà ở

bên đây bên kia những
con đường dĩ nhiên những
cánh cửa chỉ đóng và
chỉ mở chỉ đóng và

chỉ mở những căn nhà

Nov 25/15

Nguyễn Quân
Ở TRẠM XE BUS

Khi anh đến em đã
Lên chuyến xe bus cuối
Chiều chỉ để lại mùi
Hương quen thuộc trên chiếc

Băng ghế dài – Anh ngo
Ngác đứng nhìn những người
Xa lạ mùi hương thị
Trần – cứ giận mình sao

Quá muộn màng ở trạm
Cuối chiều chẳng thể đưa
Em về ngôi nhà anh
Không bao giờ bước đến

Được – vài con chim rữ
Bước kiếm buổi ăn chiều
Trên nền gạch ủ dầy
Xác lá anh chột thềm

Ăn hết thời gian gặm
Mòn trái tim thắc thòm
Như lũ chim vô tình
Mồ lích kích vụn bánh

Mì em để lại sau
Buổi chờ chuyến xe cuối
Chiều – chim ơi! Anh gọi
Lũ chim chẳng buồn biết

Có một người mơ được
Làm chuyến xe bus cuối
Cùng – khi anh đến chiều
Đã xuống màu sẫm đậm

Trạm chờ vắng tên không
Còn ai ngồi lại phía
Bên kia đường người đàn
Bà bán hàng rong xếp

Lại đôi quang gánh chuyển
Xe bus cuối không dừng
Nữa – anh biết mình muộn
Màng chẳng đón được em.

TÂM –/ CẢM – THỨC THƠ TÂN HÌNH THỨC VIỆT

Biển Bắc

Nói một cách khác, phải chăng thơ (ca) là những hình ảnh, âm thanh, màu sắc, mùi vị và cảm giác rất thú vị được phóng lên, đánh động, pha trộn, dấy lên và khơi dậy trong chúng ta qua ngôn ngữ với một với một cách truyền đạt đã có sự chủ đích chọn lựa trước (?). Như vậy ngôn ngữ là một công cụ của thơ với mục đích là tạo hiệu ứng để truyền tải, truyền đạt (?). Và hình ảnh, âm thanh, màu sắc, mùi vị và cảm giác mà chúng ta liên tưởng hoặc chúng ta cho là thẩm mỹ cần có đi kèm (đọc: sự kiện) quen thuộc để nhận-diện/-biết hoặc điếm mốc để so sánh, thẩm định. Vì thế ngôn ngữ trong/của thơ có phải (nên) là ngôn ngữ quen thuộc có điếm mốc để người đọc, người nghe dễ hiểu và tiếp nhận dễ dàng. Và có cái gì quen thuộc hơn hay có điếm mốc nào xác đáng hơn cho bằng cuộc sống đời thường (nhật) của chúng ta!? Vì vậy ngôn ngữ quen thuộc là ngôn ngữ (trong) đời (sống) thường (nhật)!

“Trăm hay không bằng tay quen”

Quan niệm về thơ ca thay đổi theo thời gian, theo mọi thời đại, trải suốt theo chiều dài của lịch sử con người. Ngôn ngữ của thơ ca cũng thay đổi và chia nhánh:

1. Ngôn ngữ mô tả/ diễn bày/nói về đời sống thực tế;
2. Ngôn ngữ gợi lên/hình dung đời sống thực tại;
3. Ngôn ngữ không liên quan đến/ không ăn nhập gì với đời sống hiện thực.

Dần dà ngôn ngữ của thơ ca từ phản ánh trực tiếp thực tại, đi đến công cuộc tìm kiếm ý nghĩa cùng hình ảnh và rồi lún sâu vào quá trình sản xuất từ ngữ biến thơ ca thành một trò chơi chữ nghĩa xa lạ với cuộc sống. Vai trò cùng vị trí của nhà thơ cũng chuyển đổi từ kẻ tường thuật (đọc: kể chuyện) về sự thực (tế), đến người ghi chép về chủ đề xã hội/văn hóa, đến sứ giả tuyên truyền các ý tưởng về ý thức hệ rồi đến thành kẻ quay lưng lại với xã hội/đời sống để rút vào thế giới riêng biệt của mình và tù túng mình trong nhà máy ngôn ngữ trên hoang đảo của (thơ) mình. Từ đó thơ ca càng ngày càng đánh mất đi ngôn ngữ nguyên rỗng, đánh mất đi sự sáng tạo và tiếp nhận. Nói một cách khác, thơ ca đã mất đi người viết, người đọc và người nghe và như vậy mất đi cuộc sống nói chung và cuộc sống của thơ ca nói riêng.

Chơi trò chữ nghĩa trên tháp ngà Babylon (Nguồn: ảnh Internet)

Nhưng một điều không hề thay đổi hay mất đi, đó là điểm khơi-khởi của thơ ca: từ đời sống. Điều hướng đến của Thơ Tân Hình Thức Việt, khi xử dụng ngôn ngữ đời thường, là đem đời sống thường nhật vào thơ ca và trả thơ ca về với đời sống. Qua ngôn ngữ đời thường, Thơ Tân Hình Thức Việt đưa thơ ca trở về điểm khơi-khởi, phục hồi lại ngôn ngữ ban đầu của thơ ca; mô tả/diễn bày/nói về đời sống thực tế và phục hồi lại vai trò nguyên gốc của nhà thơ; tường thuật/kể chuyện về sự thực (tế). Có như thế, nhịp cầu đã đứt đoạn trên chiều dài lịch sử giữa người viết với người đọc và người nghe, giữa sáng tạo với tiếp nhận mới lại được nối liền tiếp và thơ ca lại là thơ ca; là cuộc sống.

Vắt Dòng

Sự trở về điểm khơi-khởi không có nghĩa là sao lại chép lại những phong trào đã đi qua hay những phong cách nào một cách giống hệt nhau. Vắt dòng trong tâm thức Thơ Tân Hình Thức Việt hướng đến nét sáng tạo đặc biệt và điểm độc đáo của sáng tác. Cụm từ “VẮT DÒNG” nên được hiểu từ hai mặt:

- 1) VẮT= chất lọc ra những tinh túy, những cái hay của những phong trào, phong cách trong DÒNG chảy văn học.
- 2) VẮT= làm cho gãy DÒNG, ở đây có nghĩa là tách ra khỏi sự sáo mòn của những phong trào, phong cách trong DÒNG chảy văn học.

Bước cải tiến trên những bước đi qua (Nguồn: ảnh Internet)

Hiểu biết cùng kinh nghiệm luôn được xây dựng từ những bài học trước đó cùng những trải qua trước kia. Thế nên, Thơ Tân Hình Thức Việt khi trở ngược về quá trình phát triển của thơ ca, luôn trân trọng giá trị của những bước đi, thành tựu của những phong trào đã qua hoặc đang hiện hành. Tuyệt nhiên, Thơ Tân Hình Thức Việt không chỉ trích/phán xét bất cứ phong trào, trường phái hay thể thơ nào mà chỉ rút tĩa những tinh túy của các bên liên quan. Chẳng phải con người đang sống trong một thế giới cao thẳng với những tiện nghi đời sống tuyệt vời, được gặt hái từ những tinh túy vắt/chất lọc ra từ những bài học cùng kinh nghiệm của lịch sử, khoa học, kỹ thuật và mọi thầy ngành nghề sao? Thơ Tân Hình Thức Việt cũng chất lọc, một số tinh túy vắt ra từ trong dòng chảy văn học đa dạng để cải tiến nhằm đưa thơ ca về với đời sống một cách phù hợp đáp ứng.

Sáng tạo là làm ra một cái gì đó mới. Mới ở đây có nghĩa là khác hơn cái đã có/hiện diện cho dù bất cứ là một phần nhỏ nào hay là toàn bộ. Tuy là rút tĩa kinh nghiệm, lọc ra những bài học của những phong trào, thể thơ khác, nhưng Thơ Tân Hình Thức Việt có bản sắc riêng với những điểm đặc trưng của riêng mình, chứ không sao chép lại của thể thơ nào khác. Như trong phần “Bước Đi/

Vào Thơ Tân Hình Thức Việt” chúng ta đã thấy rằng trong Thơ Tân Hình Thức Việt, “Hiệu Ứng Cánh Bướm” là một yếu tố bao quát/bao trùm. Những thay đổi vô cùng nhỏ nhoi, tuy nhiên, có thể có kết quả to lớn. Bản sắc của Thơ Tân Hình Thức Việt được định vị ra sao còn tùy thuộc vào khả năng sáng tạo của người nghệ sĩ với sự áp dụng nhuần nhuyễn tâm thức cùng kỹ thuật của TTHT Việt và ứng dụng ngôn ngữ một cách khéo léo để tạo nét độc đáo.

“Sự điên rồ: làm điều tương tự lặp đi lặp lại và mong đợi kết quả khác biệt.”

Albert Einstein

Ở thời đại toàn cầu, mọi thứ đã được đồng bộ hóa gần như triệt để, khiến chúng ta khó khăn trong việc nhận định và nhận diện. Mọi thứ đều na ná giống nhau, thậm chí danh tính và bản sắc của mỗi cá nhân cũng dễ bị lẫn lộn. Hơn bao giờ hết cá-nhân-chủ-nghĩa bùng dậy một cách mãnh liệt pha lẫn niềm nơm nớp bị đánh tráo hay bị ăn cắp danh tính của mình. Nhu cầu tách ra khỏi đám đông để định vị bản sắc của mình đã dần dà trở thành là một trong những nhu cầu cơ bản của mỗi cá nhân.

Sáng tác lại càng khó khăn hơn để phân biệt chính mình trước những cám dỗ của những lối sỏi mòn sẵn có. Khẩu hiệu quen thuộc: “ tư duy theo quan niệm toàn cầu, thực hành theo khái niệm bản địa” (Anh-ngữ: “Think globally, act locally”), nhắc nhở chúng ta nhìn nhận sự việc một cách tổng thể nhưng hành động một cách cá thể để không mất đi bản sắc. Vết Dòng trong Thơ Tân Hình Thức Việt cũng vậy, tuy là vắt-lọc ra những tinh hoa của các phong trào, phong cách và thể loại, nhưng đồng thời cũng vắt-tách ra khỏi đường-biên-bắt-chước các phong trào, phong cách và thể loại trong dòng chảy của thơ ca, để định vị bản sắc của sự sáng tạo và nét đặc biệt của sáng tác.

(Còn tiếp một kỳ)

Nguyễn Thánh Ngã
BÀI THƠ RÁC

những người giàu xả rác những người
nghèo ném rác những chiếc xe chở
rác những hố rác bốc mùi giữa
lòng thành phố những đứa trẻ bới

rác đã là cuộc sống ai cũng
có rác vì rác và rác đã
làm nên cuộc sống và cuộc sống
phế thải rác đó là điều dĩ

nhiên hản nhiên và tự nhiên mà
ai cũng biết giống như tôi vò
một tờ giấy nháp vút vào sọt
rác tôi biết trong đó một bài

thơ rác vừa ra đời vừa bị
vứt đi trong cái sọt đầy rác
một bài thơ rác không hề biết
mình là rác nó cứ ngang nhiên

không coi mình là rác trong cái
sọt chật chội đầy rác mà tự
xưng mình là vua (các loài rác)
cho đến khi ngọn lửa bén hơi

thì tất cả cùng thét lên bản
hài ca "là tro bụi hãy trở
về tro bụi" và cứ thế bản
hài ca cứ lặp đi lặp lại

trong khi bài thơ rác của tôi
cứ làm vua xứ sở rác vì
những người giàu xả rác và những
đứa trẻ lang thang vẫn còn bới

rác ...

Tom Riordan
CRABBING

Thumb and forefinger
to thumb and forefinger,
he gives me the fulcrum
of the kite string.
A jumble lies on the sand;
a taut five feet slants
to the inlet's dark sheet.

Thumb and forefinger
over thumb and forefinger,
I start to inch it up.

And inch it up.

And inch it up.

And inch it up.

Exactly how deep is this
motherfucking bay?
Or how long till the crab
is sated of the bait?
Or will it, claw to claw,
transfer the tautness
to a fellow crab and go?

COLD CHRISTMAS IN GULFPORT

Palm fronds reflected
in clear plastic taped
over the trailer window,

Grandma is by the door
decked with pine cones
super-glued to a noose,

half-toothlessly grinning
because she's got on
her wool church coat

cordoned by one mink
with its little wizened
face stitched to its tail.

Tom Riordan
CÂU CUA

Ngón cái và ngón trở
tới ngón cái và ngón
trở, hẳn đưa cho tôi
điểm tựa của sợi dây
thả điều. Một mớ bong
bong nằm trên mặt cát;
một sợi dây 5 feet
kéo căng xuyên tới mặt
nước đen của con lạch.

Ngón cái và ngón trở
qua ngón cái và ngón trở.
Tôi bắt đầu giựt nhẹ.

Và giựt nhẹ.

Và giựt nhẹ.

Và giựt nhẹ.

Không biết cái vịnh chết tiệt
này chính xác sâu thế nào?
Hoặc bao lâu cho đến khi
con cua no mồi? Hoặc nó
sẽ, bằng càng với càng, chuyển
cái dây câu này tới một
bạn cua rồi đi?

GIÁNG SINH LẠNH Ở GULFPORT

Những cành cọ phản chiếu trong
miếng plastic trong băng dính
qua cửa sổ chiếc xe móc,

Bà nội đứng tựa bên cửa
đeo cái giải nơ kết bằng
những hạt thông cười phô răng

chiếc còn chiếc mất do bà
mặc chiếc áo bằng lông cừu
để đi nhà thờ quàng một

chiếc khăn quàng có khuôn mặt
nhỏ nhắn nheo khâu ở đuôi.

Khế Iêm dịch